

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Sabina Mochánová

Název práce: Normalita a jinakost z perspektivy zdravotnického personálu v době pandemie Covid-19

Oponoval: Mgr. Karel Řezáč, Ph.D.

1. **CÍL PRÁCE:** Autorka předkládané bakalářské práce si klade za cíl zjistit, jak (zdravotnický) personál nahlíží na vlastní roli a zkušenosti během výkonu své práce v kontextu současné pandemie. Za tímto účelem autorka uvádí výzkumnou otázku ve znění: „*Do jaké míry ovlivnila současná pandemie Covid-19 nahlížení zdravotnického personálu na vlastní roli a výkon v rámci každodennosti?*“. Cíl i výzkumnou otázku formuluje autorka explicitně v úvodu práce. V rámci úvodu autorka dále též deklaruje volbu kvalitativní metody pro empirickou část. Volbu tématu a cíle práce považuji za srozumitelnou a relevantní. Ovšem podotýkám, že konstatování autorky o tom, že „*prožíváním a zkušenostmi zdravotnického personálu v době covid-19 se nezabývá velké množství výzkumníků*“ považuji přinejmenším za diskutabilní, jelikož i při velmi nízkém úsilí o rešerši této problematiky, lze dohledat celou řadu výzkumů, které se konkrétně tímto tématem zabývají. Konec konců, autorka sama hned několik takových výzkumů v práci cituje.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** Autorka člení práci na 3 části, tedy teoretickou, výzkumnou a interpretační („zjištění“). V teoretické části autorka nejprve vymezuje sociologii zdraví, zejména její historii a významné pojmy jako zdraví a nemoc. Z hlediska cíle práce není z mého pohledu jednoznačně zřejmé, co autorka touto částí v kontextu svého výzkumného záměru sleduje. Implicitně se patrně jedná o snahu vymezení určitého kontextu výzkumného problému, nicméně pro tyto účely se jeví jako nadbytečné věnovat větší pozornost historickému vývoji sociologie medicíny. Důraz na historické konsekvence se projevuje i v dalších kapitolách teoretické části. Vzhledem k cíli práce toto považuji v podstatě za irrelevantní a domnívám se, že práci by v kontextu autorkou vytyčeného cíle mnohem více prospělo upřít pozornost na vymezení situace bezprostředně před a při pandemii covid-19.

Další nedostatek spatřuji v převážně statické práci se zdroji. Například kapitola „1.2 Zdravotnické profese a dělba práce“ spočívá celá v parafrázi celkem 8 odstavců, které autorka přejímá z jediné monografie, přičemž navíc dále s těmito parafrázovanými informacemi nijak nepracuje. Ačkoliv jsou v práci i silnější místa, kde autorka zdárně využívá zdroj jako argumentační podklad pro vlastní tvrzení, pasivní práce se zdroji bohužel převažuje.

Z hlediska cíle práce se autorka z mého pohledu správně zabývá konceptualizací role lékaře a pracovní sestry. Taktéž téma pojetí normality považuji za relevantní k výzkumnému problému, avšak analýza odchylek od normy v důsledku pandemie je spíše povrchnější a mohla by dle mého názoru být rozsáhlejší, jelikož se tato pasáž jeví v kontextu tématu práce jako stěžejní.

Za poněkud nešťastné považuji, že autorka v teoretické části nereflektuje vědeckou perspektivu pandemie covid-19 a výzkumy spojené s touto pandemií zmiňuje pouze ve výzkumné části, což se zdá být trochu nesystematické. Škoda, že autorka nevyužila potenciálu těchto zdrojů v teoretické části za účelem zvýšení relevance svých podkladů pro realizaci rozhovorů, jestliže autorka vůbec pro tyto účely teoretickou část práce využívala, což z obsahu práce není příliš zřejmé.

Ačkoliv autorka v úvodu píše, že bude zkoumat „*vlastní roli a zkušenost*“, jednak pojem „*zkušenost*“ v teoretické části nijak nedefinuje, a dále v empirické části v rozporu s tím zmiňuje, že mapuje „*postoje a potřeby*“. Nejenže ani jeden ze všech zmíněných pojmů není v práci teoreticky ukotven, ale současně není jasné, co je skutečně předmětem zkoumání autorky.

Přestože autorka v textu hovoří o sestavení okruhu témat a otázek na základě pilotní studie a odborné literatury, z práce není příliš zřejmé propojení teoretické a výzkumné části. Z hlediska volby výzkumného vzorku není jasné, co autorka považuje za „*dlouhodobý kontakt*“ s pacienty, který byl dle jejích slov zásadní při výběru respondentů. K metodice práce s daty autorka pouze stroze popisuje, že data přepsala metodou „*tužka-papír*“, více k přístupu ke kódování či kategorizaci nezmiňuje a vzhledem k podobě interpretační části není jasné, zda těchto technik vůbec využila. Autorka v interpretační části využívá poměrně dlouhé úryvky rozhovorů, které spíše stručně komentuje a snaží se je uvést do souvislostí. Práci by jednoznačně prospělo, pokud by autorka ubrala na rozsahu citací výpovědí participantů výzkumu a více textu věnovala vlastní analýze významů nosných informací z výpovědí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA: Autorka v práci používá odborný jazyk, využívá převážně relevantních zdrojů (včetně zahraničních) a standardní úpravy závěrečné práce. V tomto ohledu bych vytkl pouze uvedení tří nadpisů různých řádů bezprostředně za sebou na straně 2, což zejména v úvodu práce nepůsobí dobře. Za závažnější prohřešek považuji, jak již bylo zmíněno výše, převažující povrchní práci se zdroji, kdy autorka pouze parafrázuje zdroj, který neuvádí do kontextu svého výzkumu, ani jej nijak dále nerozvíjí. Přesto jsou v práci ovšem i pasáže, které nasvědčují schopnosti autorky s textem pracovat i tvořivějším způsobem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE: Předkládaná bakalářská práce z mého pohledu svědčí o tom, že přestože si autorka zvolila celkem zajímavé téma, jeho potenciál z výrazné části nevyužila. V kontextu práce jako celku působí konceptualizace teoretických východisek jako spíše intuitivní a bez přímé vazby na základní výzkumnou otázku a cíl práce. Slabší je také vymezení metodiky výzkumu a povrchnější způsob interpretace zjištění. Přesto má tato práce i silná místa. Autorka se nebála využívat cizojazyčných zdrojů, místy zvládá identifikovat souvislosti napříč dílčími tématy a dokáže formulovat výzkumné závěry na základ nashromážděných dat. Oceňuji také realizaci pilotní studie.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- 1) *Proč v úvodu práce objasňujete pouze použití maskulina u profese lékaře a nečiníte totéž v případě feminina u profese zdravotní sestry?*
- 2) *Jak byste charakterizovala předmět Vašeho zkoumání?*
- 3) *Jak jste postupovala při zpracování dat z výzkumu?*

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: Po zvážení výše uvedených značných nedostatků i kladných stránek práce, doporučuji práci k obhajobě a navrhuji práci hodnotit nanejvýše známkou **dobře** s ohledem na výkon autorky u obhajoby.

Datum: 20. 5. 2022

Podpis: